

Coolia 27(3), juli 1984

ONZE EXCURSIES IN 1983

ELISABETH JANSEN, *Goudenregenlaan 8, 6862 WT Oosterbeek*
RIEN SWART-VELTHUYZEN, *Middeneng 17, 6721 GV Bennekom*

SUMMARY

In 1983 the Dutch Mycological Society organized 19 forays, 11 of which were cancelled because of the warm, dry summer and early autumn. Rare or otherwise interesting taxa are listed. Codes used for frequency are taken from the Standard list of Macrofungi in the Netherlands; code numbers between brackets designate the herbaria according to the "Handleiding voor inventarisatie van paddestoelen in Nederland".

Een warme maar vooral droge zomer gaat meestal gepaard met een slecht paddestoelenseizoen en dit geldt zeker voor 1983. Het seizoen begon hoopvol, in het voorjaar konden twee van de drie geplande excursies doorgaan, waarvan vooral de laatste naar Oostvoorne een groot succes was. Van de zestien excursies die op het programma stonden voor de zomer en herfst werden er slechts zes gehouden, met wisselend succes zoals uit het onderstaande blijkt.

De mate van zeldzaamheid van de soorten is ontleend aan de Standaardlijst van Nederlandse Macrofungi: Z: vrij zeldzaam; ZZ: zeldzaam; ZZZ: zeer zeldzaam. De nummers achter de soorten zijn de codes van de herbaria waar het materiaal bewaard is (zie Handleiding voor inventarisatie). De voorkomensfrequentie is gebaseerd op de tot nu toe beschikbare gegevens. Benadrukt wordt nogmaals dat opgaven van algemene soorten, in dit geval dus die lijsten waarvan geen bijzonderheden te melden waren, evenzeer waardevol zijn. Dit bleek o.a. heel duidelijk uit de lezingen van de Floradag op 14 april 1984: Van veel soorten die vroeger algemeen waren, is de verspreiding thans sterk verminderd.

EXCURSIES

7 mei: Maarsseveense Plassen.

Er werd op twee plaatsen geïnventariseerd:
km hok 31-37-43, begroeiing van wilg, els, populier en meidoorn op veengrond.
Hierin werden 36 soorten gevonden, waaronder:

Bolbitius pluteoides ZZ
Coprinus auricomus Z
Coprinus leiocephalus Z
Stropharia percevallii ZZ

km hok 31-37-45, de begroeiing bestaat uit struikgewas van o.a. els, iep en meidoorn. Hierin werden 29 soorten gevonden, o.a.:

Calocybe gambosa Z
Coprinus auricomus Z
Peziza echinospora Z

14 mei: Oost- en Westvoorne

Bezocht werd het landgoed Mildenburg, km hok 37-31-34, oud binnenduinrandbos op vochtig zand. Enkele vondsten:

Datronia mollis Z (30)
Diatrypella favacea Z? (04)
Exidia glandulosa Z? (04)
Morchella esculenta Z (massaal)
Mycena abramsii ZZ (30)

Tevens werd geïnventariseerd in de omgeving van de Tenellaplas, km hok 37-31-55 en 37-31-45, duinstruwelen en duingraslanden. Bijzondere soorten:

<i>Calocybe gambosa</i>	Z		<i>Sowerbyella unicolor</i>	ZZZ	(30)
<i>Coprinus hiascens</i>	ZZ	(04)		1e vondst in Nederland!	
<i>Entoloma dysthales</i>	ZZZ	(30)	<i>Stromatinia rapulum</i>	ZZ	(30)
<i>Helvella fusca</i>	ZZZ	(30)	<i>Tubaria dispersa</i>	Z	(31)
<i>Helvella leucopus</i>	ZZ	(30)	<i>Verpa conica</i>	Z	(31)
<i>Mycena abramsii</i>	ZZ	(30)			
<i>Pholiotina aporos</i>	Z	(30)			
<i>Pluteus phlebophorus</i>	Z	(30)			

20 aug.: Mariapeel

Bij de aankondiging stond: "Weer of geen weer, de excursie gaat door". Eigenlijk was het geen paddestoelenweer, toch werden nog 37 soorten genoteerd. Geïnventariseerd werd het elzenbroekbos Lollebeek bij Castenray, km hok 52-35-12. Enkele vondsten:

Galerina mycenoides Z
Lactarius lacunarius Z
Naucoria bohemica Z
Orbilia sarraziniana (43), hiervan is de verspreiding onbekend, in de Standaardlijst staat Rien Swart als enige waarnemer.

17 sept.: Landgoed de Kieftskamp en de Bramel bij Vorden

"De Kieftskamp", km hok 33-48-55, een bos bestaande uit vnl. loofhout op zand. Hierin werden 47 soorten gevonden, waarvan enkele bijzonderheden:

<i>Agaricus semotus</i>	ZZ
<i>Coprinus lagopides</i>	Z
<i>Dasyscyphus ciliaris</i>	ZZ
<i>Hymenoscyphus</i>	
<i>fagineus</i>	Z?
<i>Russula pectinatoides</i>	Z?

De "Bramel", km hok 33-48-14, gemengd bos op lemig zand. Aantal genoteerde soorten 30, waarbij geen bijzonderheden.

24 sept.: Het Rooderveld bij Oldenzaal

Dit is een gemengd bos met heide. Bij het excursierapport werd gemeld: het terrein was nog steeds erg droog. Dit bleek ook uit het resultaat van de inventarisatie, totaal 34 soorten waaronder geen bijzonderheden.

1 oct.: Drongelense kanaal in Brabant

Het biotoop bestaat vnl. uit gras- en hooilanden die niet of matig bemest worden; km hok 45-41-21/22; aantal soorten 78. Een ieder die de verhalen over paddestoelen langs het Drongelense kanaal van de heer Huyser wel eens gehoord heeft op de dag van Baarn, zal het niet verbazen dat hier nogal wat bijzonderheden tussen zaten.

<i>Agaricus semotus</i>	ZZ	<i>Entoloma incanum</i>	
<i>Ceraceomyces serpens</i>	Z	var. <i>incanum</i>	ZZ
<i>Dermoloma pseudo-</i>	ZZZ	<i>Entoloma sodale</i>	ZZ (30)
<i>cuneifolium</i>		<i>Lepista luscina</i>	Z
<i>Entoloma caesio-</i>	ZZ (30)	<i>Macrolepiota excoriata</i>	Z
<i>cinctum</i>			(vroeger algemeen)
<i>Entoloma corvinum</i>	ZZ	<i>Stropharia albocyanea</i>	Z

1 oktober: Omgeving Linschoten

Geïnterviewd werd in het Linschoter Bos, een loofbos op vochtig tot droog, (matig) voedselrijk of lemig zand. Km hok 31-55-22; 104 soorten, waarvan 11 Myxomyceten. Eindelijk is de paddestoelenflora dan toch nog op gang gekomen. Bijzondere vondsten:

<i>Agaricus langei</i>	Z	(18)	<i>Inocybe cf virgatula</i>	ZZ	(18)
<i>Agaricus xanthoderma</i>	Z		<i>Lepiota cf fulvella</i>	Z	
<i>Conocybe sordida</i>	ZZZ?	(18)	<i>Lepiota subalba</i>	Z	(41)
<i>Entoloma rhodo</i>	ZZZ?	(41)	<i>Mycenella lasiosperma</i>	ZZZ	(18)
<i>polium</i> ss.			<i>Pluteus pallescens</i>	ZZZ	
<i>Galerina triscopa</i>	ZZZ	(18)	<i>Pluteus villosus</i>	Z	
var. <i>tetrascopa</i>			<i>Popyporus badius</i>	Z	
<i>Gymnopilus flavus</i>	ZZ	(09)	<i>Polyporus lentus</i>	ZZ	
<i>Hemimycena candida</i>	Z				(in Flevopolders AA)
<i>Inocybe geophylla</i>			<i>Xylaria carpophila</i>		
var. <i>lateritia</i>	ZZ				

5 nov.: Binnenduinrand Zuid-Holland

Hier werden twee parkbossen bezocht.

Landgoed Rust & Vreugd, een parkbos op duinzand en veen. Km hok 30-36-52, 38 soorten. Vermeldenswaard is alleen:

Mycena hydrogramma, weliswaar algemeen in het westen, maar elders ZZZ(30).

"Voorlinden", een parkbos op oud duin, overgaand in de duinen; km hok 30-45-14; 66 soorten, waaronder de volgende vondsten:

<i>Inonotus rheades</i>	ZZ	
<i>Pluteus plautus</i>	ZZZ	(30)
<i>Polyporus tuberaster</i>	ZZZ	(30)
<i>Pseudoclitocybe obbata</i>	ZZ	(vnl. in Dui, Z)
<i>Tulostoma fimbriatum</i>	ZZ	(vnl. in Dui, ZZZ in W)

De werkweek werd van 8-15 oct. gehouden in Paasloo. Een aantal excursies ging naar de diverse terreinen in de Weerribben. In totaal werden hier 265 soorten gevonden. Hiervan worden alleen die soorten opgegeven die de classificatie ZZ of ZZZ hebben:

<i>Conocybe spiculoides</i>	ZZZ	(18)	<i>Encoelia glauca</i>	ZZ	(02)
<i>Coprinus macrocephalus</i>	ZZ		<i>Entoloma tenellum</i>	ZZZ	(06)
<i>Coprinus pellucides</i>	ZZ	(21)	<i>Galerina sphagnorum</i>	ZZZ	(21)
<i>Cortinarius casimiri</i>	ZZ	(03)	<i>Hebeloma</i>		
<i>Cortinarius iliopodius</i>	ZZZ		<i>calypotrospora</i>	ZZ?	(21)
<i>Cortinarius cf privignus</i>	ZZZ?	(30)	<i>Hebeloma pusillum</i>	ZZZ	
<i>Cortinarius pulchripes</i>	ZZ		<i>Hohenbuehelia</i>	ZZ	(06)
<i>Crepidotus pubescens</i>	ZZ?		<i>reniformis</i>		
			<i>Mniopetalum</i>		
			<i>globisporum</i>	ZZ	

<i>Dasyscyphus</i>			<i>Naucoria cephalescens</i>	ZZ	(18)
<i>sulphurellus</i>	ZZ	(43)	<i>Peziza praetervisa</i>	ZZ	(02)
<i>Dermocybe palustris</i>	ZZZ	(18)	<i>Pholiota henningsii</i>	ZZ	(18)

De volgende terreinen in de polders werden bezocht: Voorsterbos (V) km hok 21-12-54 en 21-12-55; Urkerbos (U) km hok 20-16-55; Schokkerbos (S) km hok 21-21-32; Kuinderbos (K) km hok 16-41-11.

Totaal werden 321 soorten gevonden, waarvan 15 Myxomyceten. Mw. G.J.M.G. Tjallingii-Beukers heeft de lijst van soorten voorzien van commentaar. Hieronder volgen de bijzonderheden (voor de polders):

<i>Auriscalpium vulgare</i> (V), een soort die elders in het land achteruitgegaan is, maar in de polders wel vaker gevonden wordt.	
<i>Camarophyllus niveus</i> (V, U, S), bijzondere vondst	(06)
<i>Clitocybe inorata</i> (K), 1e vondst	(30)
<i>Cortinarius casimiri</i> (V), 1e vondst	(30)
<i>Cortinarius infractus</i> (V), zeldzame vondst	(36)
<i>Cortinarius jubarinus</i> (V), 1e vondst	(30)
<i>Cortinarius ochroleucus</i> (U), 1e vondst	(36)
<i>Cortinarius torvus</i> (V, U), bijzondere vondst	(30)
<i>Dasyscyphus soppitii</i> (V), 1e vondst	(02)
<i>Flammulina velutipes</i> var. <i>lactea</i> (S), 1e vondst	
<i>Geastrum pectinatum</i> (S), zeer bijzondere vondst	
<i>Hebeloma latifolium</i> sl. (V), bijzondere vondst	
<i>Hebeloma tomentosum</i> (V), bijzondere vondst	(30)
<i>Helvella villosa</i> (K), 1e vondst in N.O.P.	
<i>Hygrocybe miniata</i> (U), bijzondere vondst	
<i>Inocybe reducta</i> (V), zeldzame soort	(30)
<i>Lactarius deliciosus</i> (V), 1e vondst	(30)
<i>Lactarius serifluus</i> (V), 2e vondst in V	
<i>Melanophyllum echinatum</i> (K), slechts 3x in de polders gevonden	(30 en 36)
<i>Mycena citrinomarginata</i> (var. <i>citrinomarginata</i>) (V), 1e vondst in N.O.P.	
<i>Mycena citrinomarginata</i> (var. <i>citrinomarginata</i>) (V), 1e vondst in N.O.P.	
<i>Naucoria bohémica</i> (V), bijzondere vondst	
<i>Omphalina grossula</i> (K), 1e vondst	(03)
<i>Pluteus leoninus</i> (V), alleen uit V bekend	(03)
<i>Rhodocybe truncata</i> (V, K), 1e vondst in N.O.P.	(36)

<i>Russula raoultii</i> (V) bijzondere vondst	(30)
<i>Rutstroemia petiolorum</i> (V), 1e vondst	(02)
<i>Rutstroemia sydowiana</i> (V), 1e vondst	(02)
<i>Sowerbyella radiculata</i> (S), 1e vondst	(18)
<i>Tephrocybe confusa</i> (K), 1e vondst	(30)
<i>Trechispora mollusca</i> (K), 1e vondst	(36)
<i>Tyromyces ptychogaster</i> (S), bijzonder; 3e vondst	(36)

Excursie Havelterberg

Hier werden 94 soorten gevonden, waaronder 4 Myxomyceten. Vermeldenswaard:

Coltricia perennis, een soort die vroeger algemeen was, maar nu veel minder voorkomt

Hypocrea schweinitzii, nieuw voor Nederland(!) (01)

Excursie "De Eeze"

113 soorten, waaronder 11 Myxomyceten. Bijzondere soorten:

<i>Arachnoscypha aranea</i>	(02)
<i>Lactarius serifluus</i> Z	
<i>Lentinellus cochleatus</i> Z	
<i>Rutstroemia echinophila</i> ZZ	(02)

Herbaria:

01 = H.A. van der Aa; 02 = E. Batten; 03 = F.H.P. Benjaminsen; 04 = F.A. van de Bergh; 06 = P.O. Bremer; 18 = C.M. den Held-Jager; 21 = P.B. Jansen; 28 = W.W. van der Poel (Mycomyceten); 30 = Rijksherbarium, Leiden; 31 = Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Arnhem; 43 = C.M. Swart-Velthuyzen; 36 = F. Tjallingii en G.J.M.G. Tjallingii-Beukers; 41 = G.C.N. van Zanen.

Literatuur

Arnolds, E. e.a. (1984). Standaardlijst van Nederlandse Macrofungi.

Arnolds, E. en Jansen, E. (1984). Handleiding voor inventarisatie van paddestoelen in Nederland.